

Η ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Greville.

Μετάφρασις Π. Ι. Φέρπου].

(Συνέχεια Ἰδε προηγούμενον φύλλον).

Γ'

Ψιθυρισμός υπόκωφος διέδραμε τὸ παριστάμενον πλήθος, ἐξαίφνης συνταραχθὲν ὡς ὑπὸ ἤλεκτρικοῦ τιναγμοῦ. Ὅτε διέρχεται ὁ θάνατος διὰ μέσου ἡμῶν, τοσοῦτον πλησίον, ὥστε αἰσθανόμεθα προστριβόμενον ἐφ' ἡμῶν τὸ σάβανόν του, τότε ὁ ὑπὸ τοῦ θανάτου ἀνάρπαστος γινόμενος, καὶ ἀδιάφορος ἢ καὶ ὀλιγὸς ξένος πρὸς ἡμᾶς ἐὰν εἶνε, ἐμποεῖ ὅμως ἡμῖν σέβας καὶ οἶκτον. Τότε ἕκαστος ἡμῶν φέρει τὸν νοῦν πρὸς πᾶν ὃ τι ἀγαπᾷ, ἀναλογίζεται τὸ μηδαμινὸν τῆς ἰδίας υπάρξεως, καὶ ἀναφέρει εἰς τὸ θῦμα τὴν εὐσεβῆ αὐτοῦ συμπάθειαν. Ἡ Μαρία ἦτο πρὸς ἅπαντας ἄγνωστος, καὶ ὅμως ἅπαντες ἠσθάνθησαν ἐαυτοὺς συγκεκλιμένους, βλέποντες τοὺς ἀδρανεῖς βραχίονας τῆς νεαρᾶς νεκρᾶς καταπίπτοντας κατὰ μῆκος τοῦ σώματός της, ὅτε οἱ κλητῆρες τὴν ἀνήγειραν ἵνα τὴν μεταφέρωσιν ἐπὶ φορείου εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα.

— Τὸ παιδί! εἶπε φωνὴ τις ἐκ τοῦ πλήθους.

— Πάρτε καὶ τὸ παιδί, εἶπεν ἀποτόμως ὁ φύλαξ, ὅστις κατ' οὐδένα τρόπον ἠθέλε ποτε συναιεσθῆναι νὰ ὁμολογήσῃ τὴν συγκίνησίν του, ἀλλ' ὅμως βλέπων τὴν ἄρρητον θλίψιν τῆς Μαρκέλλας, ἤτις ἔκλαιε μετὰ λυγμῶν, διότι ἡ μήτηρ της δὲν ἠθέλε νὰ τῇ ἀποκριθῇ, ἠσθάνετο πιεζόμενον τὸν λάρυγγά του καὶ ἠναγκάζετο νὰ καταστήσῃ τὴν φωνὴν του βαθυτέραν, φοβούμενος μήπως τις τῶν παρισταμένων διακρίνῃ ὅτι ἡ φωνὴ του ἔτρεμε.

— Τὸ καίμενο! ἐψιθύρισαν πανταχόθεν ὅτε οἱ περιεργοὶ ὑπεχώρησαν ἵνα διέλθῃ ἡ νεκρικὴ πομπή. Φωνὴ δὲ τις ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τοῦ πλήθους ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς μικρᾶς ὄρφανῆς.

— Ἐδῶ εἶμαι κ' ἐγώ, εἶπε φωνὴ τις γλυκεῖα εἰς τὸ οὖς τῆς Μαρκέλλας, ἣτις ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν νὰ ἴδῃ τίνας ἦτο ἡ γλυκεῖα ἐκείνη φωνή. Παρευθὺς δὲ τὸ πρόσωπόν της ἐφάνη πως φαιδρυνόμενον ὑπὸ ἀμυδρῶν μειδιάματός, ὅτε εἶδε τὸσον πλησίον της τὸ πρόσωπον τῆς νέας φίλης της.

Κρατούμεν ἑλπίαν ἀπὸ τῆς μιᾶς μὲν χειρὸς ὑπὸ τῆς Λουίζης ἀπὸ δὲ τῆς ἄλλης ὑπὸ τῆς χρηστῆς ἐκείνης γυναικὸς τῆς ἀναλαβούσης νὰ τὴν ὀδηγήσῃ, ἐβάδιζε πειθήνιος ἡ Μαρκέλλα, προσπαθοῦσα διὰ τῶν μικρῶν ποδῶν της νὰ προφθάνῃ τὰ μακρὰ βήματα τῶν φερόντων τὸ λείψανον τῆς μητρὸς της, ὅτινες προεπορεύοντο σπεύδοντες.

Μετ' οὐ πολὺ εὐρέθη ἐντὸς χαμηλῆς αἰθούσης καὶ ἠσθάνθη ὀσμὴν ἀηδῆ. Δύο λύχοι καπνίζοντες

ἐφώτιζον κακῶς τὴν αἴθουσαν. Τὴν ἐκάθισαν δὲ κατὰ μέρος, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι κατεγίνοντο ἐρευνῶντες τὰ ἐνδύματα τῆς νεκρᾶς ὅπως εὕρωσι τεκμηρίά τινα. Ἄλλ' οὐδὲν εὔρον.

Τὸ ὀλίγον χρηματικὸν ὅπερ εἶχεν ἦτο ἐντὸς κοινῆς χρηματοθήκης. Ἐπὶ τῆς λινοστολῆς τῆς ἦσαν τὰ γράμματα Μ. Π., ἀρκτικά τοῦ ὀνόματός της πρὶν ἢ ὑπανδρευθῆναι, κατὰ τὸ ἔθιμον τὸ ἐπικρατοῦν ἐν τισὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας, τοῦ νὰ σημειώνωσιν αἱ ὑπανδρῶν γυναικῆς τὰ πράγματα τῶν διὰ τῶν ἀρκτικῶν γραμμάτων τοῦ ὀνόματός των καὶ τοῦ ἐπιθέτου οὐχ' τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ τοῦ πατρὸς των. Ὡστε ἡ λινοστολή οὐ μόνον εἰς οὐδὲν ἠδύνατο νὰ βοηθήσῃ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον συνετέλει εἰς ματαίωσιν τῶν ἐρευνῶν. Χαρτία ἢ ἄλλα τινὰ ἐγγράφα δὲν εὐρέθησαν, διότι Σίμος εἶχε πάντα ταῦτα ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ του· ἀλλ' οὐδὲ ἡ διεύθυνσις εὐρέθη τοῦ ξενοδοχείου εἰς ὃ εἶχον καταλύσῃ.

Τότε ἠκούσθη προφερομένη ἡ πένθιμος λέξις « τὸ νεκροσκοπεῖον », ἡ δὲ γυνὴ ἡ φυλάττουσα τὴν Μαρκέλλαν ἐφρικίασε.

— Ὡ! τὴν καίμεν! εἶπε ταπεινῆ τῇ φωνῇ.

— Ῥωτήστε τὸ κοριτσάκι, εἶπε φωνὴ τις.

Ἄλλ' ἡ Μαρκέλλα οὐδὲν ἐγίνωσκε πλὴν τοῦ ὀνόματός της. Ἀμυδρὰν δ' ἔλαβον πληροφορίαν, ὅτε εἶπεν ὅτι πρὸ τοῦ γεύματος ἦσαν μετὰ τῆς μητρὸς της εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ προέπεμψαν τὸν πατέρα της ἀναχωροῦντα· ἀλλ' οὐδεὶς ὅμως ὑπόπτεισεν ὅτι ἡ μικρὰ ἔλεγε περὶ τοῦ εἰς Ἄβρον σιδηροδρόμου, διότι ἐν τῇ ἀγνοίᾳ της ὑπέδειξε τεκμηρίά τινα, ἐξ ὧν κλητῆρ τις τὰ πάντα εἰδὼς καὶ μηδὲν ἐπιστάμενος ἐξέλαβεν ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ σταθμοῦ τοῦ Ἀνατολικοῦ σιδηροδρόμου.

— Καὶ τί θὰ γίνῃ τώρα τὸ παιδί; εἶπε φωνὴ τις μεστὴ οἴκτου.

— Ποῖος τὸ παίρνει τὸ παιδί προσωρινῶς; ἠρώτησεν ὁ ἀστυνόμος, ὅστις καίτοι συνηθισμένος εἰς τοιαύτας σκηνάς, ἐνόμιζε σκληρὸν νὰ ἀποστείλῃ εἰς παιδοκομεῖον τὸ δύσμοιρον μικρὸν πλάσμα.

— Ἐγώ, κύριε, εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ χειραγωγοῦσα τὴν Μαρκέλλαν.

Ἄλλὰ πρὶν αὕτη προφθασῇ νὰ ἐμφανισθῇ, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου μικρὰ τις μορφὴ εὐκίνητος, καὶ φωνὴ παιδικὴ ἠκούσθη λέγουσα·

— Ἐγώ, κύριε.

Τὸ πλήθος εὐδιάθετον αἰείποτε νὰ γελᾷ ὡς καὶ νὰ κλαίῃ, ἐκινήθη φαιδρῶς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ταύτης.

— Ποῖος, σὺ; εἶπεν ὁ ἀστυνόμος κύπτων ἵνα ἴδῃ πόθεν προήρχετο ἡ πρότασις.

— Ἐγώ, κύριε, Λουίζα Φαβροῦ, ἔχομεν ἐδῶ παρὰ κάτω τὸ μαγαζὶ μας.

Οἱ γέλωτες ἐδιπλασιάσθησαν μεμιγμένοι μετὰ τινῶν ἐπευρημιῶν.

— Χωρατεύεις, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος συνοφρουόμενος τὰς πυκνάς αὐτοῦ ὄφρυς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε ἀστυνόμω, δὲν χωρατεύω, εἶπεν ἡ Λουίζα ἀγανακτούσά πως. Ἡ μητέρα μου εἶνε πολλὰ καλὴ καὶ ἀγαπᾷ πολὺ τὰ παιδάκια. Εἶν' ἕξ μῆνες ποὺ ἐχάσαμεν τὴν μικρὴν μου ἀδελφὴν, καὶ πιστεύω ὅτι θὰ εὐχαριστηθῆ ἢ πάρη τὴν μικρούλαν.

Οἱ παριστάμενοι δὲν ἐγέλων πλέον, ἀλλὰ παρτήρουν ἀλλήλους συγκεκινημένοι.

— Καὶ σύ; εἶπεν ὁ ἀστυνόμος ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν γυναῖκα, ἥτις πρώτη εἶχε προτείνῃ νὰ λάβῃ τὴν μικράν.

— Ἐγὼ εἶμαι, κύριε ἀστυνόμω, πλύστρα καὶ πλένω 'ς τὸ σπίτι μου. Εἶμαι χήρα καὶ δὲν ἔχω παιδιὰ, καὶ προσφέρομαι νὰ πάρω τὸ μικρό. Ἄν ὅμως ἡ μητέρα τῆς Λουίζας θέλῃ νὰ το πάρῃ, εἶνε πιὸ καλὰ γι' αὐτό, τὴν εἰξέρω εἶνε γυναῖκα καθὼς πρέπει.

— Πήγαινε νὰ τὴν φωνάξῃς, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος πρὸς τινὰ τῶν κλητῶρων.

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἐπεφάνη μετ' οὐ πολὺ σφόδρα συγκεκινημένη, διότι εὔρε τὴν κόρην τῆς ἐν τῷ ἀστυνομικῷ τμήματι, οὐδόλως ὑποπεύουσα ὅτι θὰ τὴν εὔρῃ ἐκεῖ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν. Εἶχε γνῶσιν τοῦ πράγματος, καὶ διὰ τοῦτο δύο λέξεις ἤρκεσαν ὅπως τὴν καταστήσωσιν ἐνήμερον. Συγκινηθεῖσα ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκίῳ προτάσει τῆς Λουίζας, προσέκλινεν ἐπὶ τῆς Μαρκέλλας ἥτις, ἀφ' οὗ ἔκλαυσε καὶ ἀπηύδῃσε πλέον, ἐκοιμᾶτο ἤδη ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς πλυντριάς.

— Τὸ πουλάκι μου! εἶπεν, ἀληθινὰ πῶς μοιάζει τῆς Οὐρανίας μου!... Σὲ καλὸ σου παιδάκι μου, προσέθηκε στρεφομένη πρὸς τὴν κόρην τῆς, ποῦ ἦλθες κ' ἐτρύπωνες ἐδῶ μέσα νὰ ζητήσης τὸ χαμένο κοριτσάκι! Ἐγὼ ποτέ μου δὲν θὰ το ἔκαμνα. Τί εἶνε τὰ παιδιὰ!

— Λοιπὸν ἀποφασίζεις; εἶπε δυσφορῶν ὁ ἀστυνόμος.

— Καὶ βέβαια, κύριε ἀστυνόμω, θὰ τὴν βάλωμεν νὰ πλαγιάξῃ 'ς τὸ κρεββατάκι τῆς Οὐρανίας.

Μετὰ τὰς νενομισμένας διατυπώσεις ἡ κυρία Φαβροῦ ἀπεχώρησε φέρουσα ἐν ἀγκάλαις τὴν Μαρκέλλαν κοιμωμένην. Πλεῖστοι δὲ καὶ μάλιστα πλεῖστοι, τῶν ἕξω τοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος συνθηροισμένων ἠθέλησαν νὰ τὴν φιλοδώρῃσωσιν. Ἄλλ' ἐκεῖνη εἶπε μετ' ὑπερηφανίας.

— Δόστέ τα εἰς τὸν ἀστυνόμον νὰ τα καταθέσῃ διὰ τὸ κορίτσι. Ἐμεῖς αὐτὸ ποὺ κάμνομεν τὸ κάμνομεν ἀπὸ τὸ ἐδικό μας.

Μετὰ μίαν ὥραν ἡ Μαρκέλλα ὑπνωττεν ἡσύχως ἐν τῇ λευκῇ κλίνῃ τοῦ τεθνεῶτος παιδίου, ἡ δὲ Λουίζα ἔχουσα τὴν κλίνην τῆς ἀπέναντι, ὕψωνε τὴν κεφαλὴν ἐκ διαλειμμάτων ἵνα βεβαιωθῆ ἂν εἶνε ἐκεῖ ἡ μικρά· τοσοῦτόν τῃ ἐφαίνετο τὸ πρᾶγμα εὐαρεστότατον καὶ ἀπίστευτον.

— Ὅλα καλὰ, εἶπε στενάζουσα ἡ κυρία

Φαβροῦ, μὰ τί θὰ τοῦ εἰποῦμεν αὔριον ὅταν ζήτησῃ τὴν μητέρα του;

Δ'

Τὴν ἐπιούσαν περὶ τὴν δευτέραν ὥραν ὁ Σίμος Μονφόρτ ἦτο ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ καθ' ἣν στιγμὴν ἔφρασεν ἡ ἐκ Παρισίων ἀμαξοστοιχία. Στηριζόμενος ἐπὶ τῶν ξυλίνων κιγκλίδων αἵτινες κλείουσι τὴν αὐλὴν, παρετήρει τὰς ἀμάξας τῆς ἀμαξοστοιχίας, αἵτινες ἤρχοντο ἐλαττοῦσαι βαθμηδὸν τὸν δρόμον των καὶ συγκρούμεναι ἐλαφρῶς μετὰ τριγμοῦ ὀξυτάτου. Ἡ ἀτμομηχανὴ ἐστάθη πρὸ τοῦ Σίμου, ὁ θερμαστής καὶ ὁ μηχανικός κατέβησαν, οἱ ἐπὶ τῆς ἀποθήκης ἤρχισαν νὰ ἐκφορτώνωσι τὰς ἀποσκευὰς καὶ τὰ λοιπὰ πράγματα τῶν ἐπιβατῶν, καὶ εἰς πύσσας τὰς θυρίδας τῶν ἀμαξῶν ἐπεφάνησαν καταπεπονημένα πρόσωπα· οἱ ἐπιβάται προβάλλοντες μετὰ πολλῆς προσοχῆς τοὺς πόδας, κατέβησαν εἰς τὸν σταθμὸν, ἔπειτα δὲ στραφέντες παρέλαβον τὰ πράγματά των, καὶ αἱ μητέρες ἐπῆραν εἰς τὰς ἀγκάλας των καὶ κατέβησαν κατὰ γῆς παιδιὰ κλαυθυρίζοντα..

Ὁ Σίμος ἐξηκολούθει παρατηρῶν τοὺς ἐπιβάτας διερχομένους πρὸ αὐτοῦ. Καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἔσχατος τῶν ἐπιβατῶν διήλθεν, ὁ Σίμος ἀνέμενεν ἔτι. Ἦσαν ἐκεῖ τὰ λεωφορεῖα πάντων τῶν ξενοδοχείων, ἠρέυνθησεν πάντα ἀνωφελῶς. Εἰσήλθεν ἔπειτα εἰς τὸν σταθμὸν καὶ ἠρώτησε τὸν ὀδηγόν, ὅστις ἔχων ἀνὰ χεῖρας διάφορα χαρτιά ἔτρεχεν ἄνω κάτω μετὰ σπουδῆς.

— Δὲν εἶχατε μέσα μίαν νέαν με' ἓνα κοριτσάκι; τὸν ἠρώτησε.

Ἄλλ' ὁ ὑπάλληλός τον παρετήρησεν ἐμβρόντητος.

— Γυναῖκες με' κοριτσάκια ἄλλο τίποτα! τί θέλεις;

— Μιὰ γυναῖκα με' σκοῦρο φόρεμα μ' ἓνα εὐμορφο κοριτσάκι τριῶν μῆσιν ἔτων. Δὲν ἔτυχε τίποτα 'ς τὸν δρόμον.

— Τὸ παραμικρόν.

— Μήπως ἀναγκάσθησαν, ποιὸς ξέρει διὰ ποῖαν αἰτίαν, νὰ καταβῶν πουθενά;

— Δὲν μοῦπαν τίποτε, δὲν εἰξέρω. Καὶ ἂν κατέβησαν, θέλησαν καὶ κατέβησαν.

Καὶ ὁ ὑπάλληλος ἀπῆλθε σπεύδων. Ὁ Σίμος ἀπέμεινεν ἀκίνητος, ταραττόμενος ὑπὸ συγκεχυμένων διαλογισμῶν, ὅτινες εἰσέδουν εἰς τὴν καρδίαν του ὡς αἰχμηρὰ καρφία.

— Καὶ πότε θὰ ξανάλθῃ ἀπὸ τὸ Παρίσι; ἠρώτησέ τινα.

— 'Σ τὰς πέντε.

Ὁ Σίμος ἀπεμακρύνθη βραδέως, λέγων καθ' ἑαυτόν.

— Δὲν θὰ πρόφρασεν ἀλλὰ ἔμπορούσε νὰ μου τηλεγραφήσῃ, προσέθηκε μετὰ πικρίας.

Ἄλλ' αἴφνης ἐνθυμεῖται ὅτι δὲν ἔδωκεν εἰς

τὴν γυναῖκά του σημείωσιν τῆς διευθύνσεώς του, καὶ ὕψωσε τοὺς ὤμους ἐξ ἀγανακτήσεως διὰ τὴν ἀπερισκεψίαν του.

— Πρέπει νὰ περιμένω ὡς τὰς πέντε, εἶπε, χωρὶς ἄλλο δὲν ἐπρόφθασαν. "Ἐτσι εἶν' ἡ γυναῖκες.

— Ἐσήμαινον ἤδη τρεῖς ὥραι, καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πράκτορα ὃν εἶχεν ἴδῃ τὸ πρῶτ.

— "Ε, ἐσκέφθης; τὸν ἠρώτησεν ὁ πράκτωρ.

— Μάλιστα, κύριε, εἶμαι σύμφωνος, ἀπεκρίθη ὁ Σίμος.

— Πρέπει νὰ ἀναχωρήσης αὐριον τὸ πρῶτ, — δηλαδὴ τὴν νύκτα.

— Τὸ ἔκαμ' ἀπόφασιν.

— Παρατήρησε ὅτι ἡ θέσις εἶνε καλὴ. "Ἐξ χιλιάδες φράγκα εἶνε ἀσφαλισμένα καὶ μερίδιον εἰς τὴν ἐπιχείρησιν.

— Τὸ ἔξέρω.

— Κἄτι! δὲν σε βλέπω τόσον πρόθυμον ὅπως τὸ πρῶτ· τὸ πρῶτ ἦσουν ὅλος φωτιά καὶ φλόγα. Τρέχει τίποτε;

— Ἐξέρετε, ἤμουν εἰς τὸν σιδηρόδρομον, ἐπερίμενα τὴν γυναῖκά μου καὶ φαίνεται δὲν θὰ ἐπρόφθασε.

— Νά τα! Τοῦτο γίνεται καθ' ἡμέραν. Ὁραῖα δουλειά! Σὲ συμβουλεύω νὰ πᾶς νὰ πιάσης θέσιν εἰς τὸ πλοῖον.

— Ἐπιασα.

— Κύτταξε νὰ μὴ ἀργοπορήσης καὶ χάσης καὶ τὸ ταξίδι, καὶ τὸ χειρότερο, θὰ πάρῃ ἄλλος τὴν θέσιν πού σε ὑπεσχέθη· διότι τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολήν· τώρα θὰ τηλεγραφήσω ὅτι ἔφθασες, καὶ ἡ ὑπόθεσις παίρνει τέλος.

— Πολὺ καλὰ, κύριε.

— Τώρα νὰ σου δώσω τὴν προκηρυχθεῖσαν προκαταβολήν, ὑπέλαθεν ὁ πράκτωρ ἐξάγων ἐκ τοῦ συρταρίου του γραμματίον τραπεζικόν. Τὴν ὥραν τοῦ ἀπόπλου θὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐκεῖ, ὅπως πάντοτε. "Ἐως τότε κύτταξε νὰ εὕρῃς τὴν γυναῖκά σου.

Καὶ ὁ γέλωσ ὁ συνοδεύων τοὺς τελευταίους τούτους λόγους τοῦ πράκτορος ἀντήχησε πενθίμως ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Σίμου. Ὑπέγραψε τὸ συμφωνητικόν, ἔδωκεν ἀπόδειξιν καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεχώρησε κατηφῆς καὶ σύννοος ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε.

Ἡ ὥρα ἦτο 3, 30'. Ὁ Σίμος δὲν ἐτόλμα νὰ ἐπανέλθῃ παρעוּתוּς εἰς τὸν σταθμόν· ἐξηκολούθησε βαδίζων βραδέως πρὸς τὴν ὄχθην μεγάλῃς τινὸς δεξαμενῆς, ἣτις ἐπειδὴ ἐπεσκευάζετο ἦτο ξηρά. Ἡ ὄσμη τῆς ἰλύος ἤρχετο εἰς τοὺς ῥώθωνάς του, ἀλλ' αὐτὸς οὐδεμίαν ἔδιδε προσοχήν· διότι τὸ ἔρημον ἐκεῖνο μέρος, ὕπερ τοσοῦτον διέφερε κατὰ τὴν πολυανθρωπίαν τῶν ἄλλων ὁμοίων μερῶν, συνεφώνει πρὸς τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ κατάστασιν.

τὴν ὁ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἡ Μαρία δὲν

εἶχε προφθάσῃ· ἡ ἀπλουστάτη αὕτη ἐξήγησις δὲν ἦτο ἱκανὴ νὰ τον ἀναπαύσῃ. Ἀκουσίως δὲ αὐτοῦ μυρίαὶ σκηναὶ ἀνιαραὶ καὶ λυπηραὶ ἀνέδουν ἐκ τοῦ παρελθόντος του καὶ ἴσταντο ἐνώπιόν του ὡς φάσματα.

Ποσάκις τῷ εἶχεν εἶπη ἡ Μαρία « Τὴν ἐβάρεθηκα αὐτὴν τὴν ζωὴν! »

Καὶ ἀληθῶς ἠδύνατο νὰ τὴν εἶχε βαρυνθῆ, διότι ἡ ζωὴ οὐδέποτε εἶχε φανῆ πρὸς αὐτοὺς μειδιῶσα. Ἴσως ἡ Μαρία πτοηθεῖσα ὑπεχώρησε πρὸ τοῦ μακροῦ ταξιδίου, πρὸ τοῦ ἀτέρμονος ἐκείνου ἐκπατρισμοῦ, πρὸ τῶν δυσχερειῶν καὶ τῆς ἀνεκφράστου ἀγωνίας, ἅτινα παρακολουθοῦσι τὰς τοιαύτας ἀποδημίας.

— Πηγαίνω λοιπὸν ἐγὼ, μόνος μου! εἶπε μετὰ φωνῆς αὐστηρᾶς. Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἡ ἐσωτερικὴ τῆς ψυχῆς του φωνή. Ἀλλὰ σὺ εἰξεύρεις πού ὑπάγεις, σὺ γινώσκεις ἀπὸ σήμερον μόνον ὅτι ὁ ἄρτος σου εἶνε ἐξησφαλισμένος, ὅτι ἔχεις ἐργασίαν, ὅτι οἱ προϊστάμενοί σου θὰ φέρωνται πρὸς σέ ὡς πρὸς ἄνδρα ἐντιμον ἄξιον τῆς ὑπολήψεώς των. Ἄλλ' ἡ δύσμοιρος ἐκείνη νεαρὰ γυνὴ οὐδὲν τούτων γινώσκει. . . Καὶ ἐὰν εἶχε λιποθυμήσῃ; Ἐὰν τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως δὲν ἠσθάνθη πλέον θάρρος; Ἐὰν ὁ Σίμος εἶχε καταστήσῃ τὸν βίον τῆς τοσοῦτον δυστυχῆ, ὥστε προετίμησε τὴν μοναξίαν μετὰ τοῦ τέκνου τῆς;

Ἐνθυμηθεὶς ὁ Σίμος τὸ παιδίον, συνέσπασε τὰς πυγμὰς δάκνων τὰ χεῖλη του. Δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ του πάρῃ τὸ παιδίον! Ἡ Μαρκέλλα ἦτο ἰδικὴ του τοῦλάχιστον ὅσον καὶ ἰδικὴ τῆς. Τὸ παιδίον!

Καὶ ὤρμησε σχεδὸν τρέχων πρὸς τὸν σταθμόν. Καὶ ναί μὲν δὲν ἦτο ἡ ὥρα, ἀλλ' ἐνόει ὅτι ἐκεῖ πλησίον ὦν, θὰ ἠσθάνετο ὀλιγώτερον τὴν κατατρώχουσαν αὐτὸν δεινὴν ἀσθεσιότητα.

Ἰδὼν δὲ τὸ ὠρολόγιον ἀνεκούρσθη ὀλίγον καίτοι τῷ ἐδεικνυεν ὅτι ὤφειλε νὰ περιμεῖνῃ πολλὴν ἔτι ὥραν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠθέλε νὰ καταστῇ θέαμα τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἀργῶν τῶν ἐν τῷ σταθμῷ περιπλανωμένων, ἀνεζήτησε γωνίαν τινὰ ἤρημον, καὶ καθίσας ἐπὶ λίθου ἐπανάλαβε τὸ ρεῦμα τῶν διαλογισμῶν του.

Τί δὲ τὸ θαυμαστόν, ἐὰν ἡ Μαρία διανοήθη ποτὲ νὰ τον παραιτήσῃ; Ἐπειδὴ ἦτο δεξιωτάτη εἰς τὰ γυναικεῖα ἔργα, θὰ εὕρισκε πάντοτε τρόπον νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἑαυτῆς τε καὶ τοῦ τέκνου τῆς. Ἀλλὰ διατί νὰ μὴ το εἶπη ποτὲ εἰς αὐτόν; Ἐπιπλήξῃς ἔστω καὶ πικραί, ἔστω καὶ ἄδικοι, δὲν θὰ ἦσαν πολὺ προτιμότεραι τῆς σιγῆς ἐκείνης τῆς περιφρονητικῆς, τῆς σχεδὸν ἐχθρικής, ἣν ἡ Μαρία ἐτήρει εὐρισκομένη πλησίον του;

Ὅπασία τις πρὸ πολλοῦ ἐξηφανισμένη τῆς μνήμης του, ἀνέτειλεν ἀπὸ τοῦ ὀμιγλώδους παρελθόντος. Εἶδε τὴν εἰκόνα τῆς γυναικὸς του βραδέως προκύπτουσαν καὶ ἀναφαινομένην, ὅποια

ἦτο πάλαι ποτέ, καθημένην πρὸ τοῦ τραπεζίου της καὶ ἐργαζομένην. Ῥάπτουσα μετ' ὑπομονῆς ἀνύψωνε πρὸς αὐτὸν ἐκ διαλειμμάτων τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις γαληνίου στοργῆς· τὰ χεῖλη της διχνοίγοντο, ἀπέτεινε πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσιν τινα καὶ ἀνέμενε τὴν ἀπόκρισιν, ἔχουσα τὴν χεῖρα μετὰ τῆς βελόνης μετέωρον καὶ τὸ πρόσωπον ἐρωτηματικόν. . . Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίνετο λακωνικώτατα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποτόμως. . .

Ἡ χεὶρ της ἔπιπτε πάλιν ἐπὶ τοῦ ῥαπτομένου ὑφάσματος, ἡ κεφαλὴ ἔκλινε ταπεινῶς χαμηλότερον καὶ ἡ σιγὴ ἐπεκράτει ἐν τῷ μικρῷ ὀμματίῳ, ὅπερ ἦτο ἀπρόσιτον εἰς τὴν πνοὴν τοῦ χραιμῶνος, ἀπρόσιτον εἰς τοὺς ἔξωθεν θορύβους.

Καὶ ἡ σιγηλὴ γυνὴ παρεδίδοτο εἰς διαλογισμοὺς. Ἄλλὰ τί διελογίζετο κατὰ τὰς ἀρόνους ταύτας ὥρας, τὰς τοσοῦτον μακράς, τὰς τοσοῦτον μονοτόνους; Ἐν ᾧ δὲ κατερίνετο ἐκεῖνος εἰς τὰς ἐργασίας του, αἵτινες ἰκανοποιοῦν τὴν διάνοιάν του καὶ ἀναμφιβόλως καὶ τὴν καρδίαν του, χαίρων ἐπὶ τῇ ἐκάστοτε κατανικωμένῃ δυσκολίᾳ, κινούμενος ὑπὸ τῆς ὀρέξεως τοῦ εἰδέσθαι, ὅποιά τινα ὄνειρα ἠδύνατο νὰ εὐφράνωσι καὶ νὰ διασκεδάσωσι τὴν γυναῖκα, ἣτις δὲν ἦτο ἀκόμη μήτηρ καὶ ἣτις τοσοῦτον ὀλίγον εἶχε γνωρίσῃ τὴν πατρικὴν στοργὴν;

Τοιαύτην ἐρώτησιν νὰ ἀποτείνη πρὸς ἑαυτὸν ὁ σύζυγος δὲν ἠδύνατο βεβαίως κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, καθήμενος ἐν γωνίᾳ ὀδοῦ ἀγνώστου πόλεως! τότε ὤφειλε, τότε, πρὶν ἐνσκήψωσιν αἱ δυστυχίαι, πρὶν περιπέσει εἰς σφάλματα, ὅτε ἡ ἀμοιβαία τῶν συζύγων πεποιθῆσις ἦτο τοσοῦτον φυσικὴ! Ἄλλ' αὐτὸς οὐδέποτε εἶχεν αἰσθανθῆ τὴν τοιαύτην ἀνάγκην· καὶ πρὸς τί; μὴ δὲν ἦτο βέβαιος περὶ τῆς χρηστοτάτης καὶ ἐντίμου συζύγου του; Ἦτό ποτε δυνατόν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ συζύγου της νὰ διανοηθῆ τι, ἢ διαυγέστατον καὶ εἰλικρινέστατον ἔχουσα τὸ βλέμμα γυνή;

Ὁ Σίμος εἶπε κατ' ἑαυτὸν, καὶ τοῦτο εἶνε ἀληθέστατον, ὅτι ἐν τῇ φαινομένῃ ἐκείνῃ τραχύτητι τῶν τρόπων του, ἐν ἐκείνῃ τῇ ὄθθεν ἀδιαφορίᾳ πρὸς τὴν γυναῖκά του, ἐνυπῆρχε πολλὴ ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη πραγματικὴ.

Ναί, ἀλλ' ἐκείνη δὲν εἶχεν εἶδῃσιν! Ἐκείνη οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπεν, ἢ τὸ περικάλυμμα, γυνὴ δύσμοιρος, κατατεβλιμμένη καὶ καταπεπονημένη! Πόσῃν εἶχε χρεῖαν νὰ μάθῃ τὰ μύχια τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνδρὸς τοῦ καθιστῶντος αὐτὴν δυστυχῆ καὶ ὁμῶς ἀγαπῶντος αὐτήν!

Ὁ Σίμος ἐξέβαλε στεναγμὸν ἀνκουφίσεως. Διότι ὅπως δῆποτε, ὑπῆρχεν ἔτι ἐλπίς σωτηρίας. Ναὶ μὲν ἡ Μαρία ὑπέφερε πολλά, ἀλλ' οὕτως εἶχεν ἤδη ἀποφασίσῃ νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ σφάλματά του. Θὰ ἀποθῆ καλὸς σύζυγος, ἀπ' οὗ ἤδη συνησθάνθη τὴν κατάστασίν του· τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, οὐδὲν ἄλλο εἶχε συμβῆ ἢ ἀπλῆ τις παρανόησις, καὶ τὰ τοιαῦτα πράγματα εὐκόλως

διορθοῦνται. Ἐπὶ τῆς ξένης γῆς συνεσφιγμένοι καὶ οἱ τρεῖς, δὲν θὰ αἰσθάνωνται πολὺ τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας· θὰ ἀγαπῶνται ἔτι μᾶλλον, θὰ γνωρίσωσιν ἀλλήλους πλειότερον, τοὺς τρεῖς αὐτοὺς μόνον ἔχοντες πατρίδα καὶ οἰκογένειαν!

Τὸ ὀρολόγιον ἐσήμανε τρία τέταρτα. Ὁ δὲ Σίμος ἐπιβάλλων βραδύ βῆμα εἰς τοὺς ἀνυπόμουνους πόδας του, ἤλθε καὶ ἐστάθη ἐκεῖ ὅπου ἴστατο ἀναμένων καὶ πρὸ τῆς μεσημβρίας, διότι ἔμελλεν ἤδη νὰ ἔλθῃ ἡ Μαρία, καὶ δὲν θὰ τὴν ἐπιπλήξῃ διὰ τὴν βραδύτητά της· τοσαύτην χαρὰν ἠσθάνετο διότι ἔμελλε νὰ τὴν ἐπανιδῇ.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Τὸ στενὸν τοῦ χώρου τοῦ ἐν τῷ Δελτίῳ ὀρισμένου διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς «Ἐστίας» μᾶς ἠνάγκασε νὰ καταχωρίσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἱστορικὴν ταύτην σημείωσιν, ἣτις ἐξεπονήθη ὡς ἀπάντησις εἰς ἀναγνώστην τῆς Ἐστίας ἐρωτήσαντα τί διαφέρει ὁ αὐτοκρατορικὸς τίτλος τοῦ βασιλικοῦ.

Οὔτε κράτους ἕκτασιν μεγαλύτεραν ὑποδηλοῖ ἡ αὐτοκρατορικὴ προσωνυμία οὔτε ἐξουσίαν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος μᾶλλον ἀπεριόριστον· ἐκ λόγων μόνον ἱστορικῶν προέρχεται τὸ ὅτι τινὲς μὲν τῶν ἡγεμόνων ὀνομάζονται αὐτοκράτορες, οἱ δὲ πλείονες βασιλεῖς. Ἄν δὲ τὰ κράτη, ὧν οἱ ἡγεμόνες ἔχουσι τὸν αὐτοκρατορικὸν τίτλον εἶνε ἐκ τῶν διασημοτέρων, τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν προσωνυμίαν τοῦ ἄρχοντος, διότι ἄλλα πάλιν κράτη ἴσα πρὸς ἐκεῖνα κατὰ τὴν δύναμιν ἢ καὶ ἰσχυρότερα κυβερνῶνται ὑπὸ βασιλείας, βασιλεῖς δὲ ἀνέκαθεν καὶ κοινῶς ἐτιμολοροῦντο οἱ ἀνώτατοι ἄρχοντες τῶν μὴ δημοκρατουμένων πολιτειῶν.

Τρεῖς ἐκ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἡγεμόνων ἔχουσι κυρίως τὸν αὐτοκρατορικὸν τίτλον, εἶνε δ' οὗτοι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, ὁ τῆς Γερμανίας καὶ ὁ τῆς Ῥωσσίας. Εἰς τούτους δὲ προσθετός ὁ σουλτάνος τῶν Ὀθωμανῶν, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἀξίωμα ἐθεωρήθη ὡς τι ἀντίστοιχον πρὸς τὸ αὐτοκρατορικόν. Ἐν δὲ τῇ Ἀμερικῇ ἔχομεν ἕνα αὐτοκράτορα, τὸν τῆς Βραζιλίας. Πλὴν δὲ τούτων ὁ λόγος θὰ μᾶς φέρῃ νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ τοῦ Ναπολεόντος, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶχεν ἐν Γαλλίᾳ προσλάβῃ τὴν αὐτοκρατορικὴν προσωνυμίαν καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ Μεξικῷ ἰδρυθείσης βραχυβίου αὐτοκρατορίας.

Ἡ λέξις αὐτοκράτωρ κατὰ τὴν περὶ ἧς ἐνταῦθα ὁ λόγος σημασίαν εἶνε κυρίως μετάφρασις τῆς λατινικῆς λέξεως *imperātor*, ἣτις ἐσήμαινε τὸν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν (τὸ *imperium*), τὸν στρα-